

30.5.2018

Johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija

**Árktalaš ruovderáti (~ -geainnu) oktasaš suomelaš-norgalaš
bargoavkku čoahkkin - 1 čoahkkin**

Beaivemearri: miessemánu 30 beaivi 2018

Áigi: 13:00 – 16:00

Báiki: Seahtodállu (Snellmaninkatu 9-11, latnja 13), Helsset, Suomma

Oasseváldit:**Suopma:**

Lindström Sabina	Hoavda, johtalusráđđi, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Vihavainen-Pitkänen Marjukka	Johtalusráđđi, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Noukka Mirja	Ovttadaga hoavda, Plánen ja proševttat, Johtalusvirgelágádus
Suvanto Tuomo	Johtalusvuogádatáššedovdi, Johtalusvirgelágádus
Ylinampa Jaakko	Allahoavda, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš
Heikkinen Ilkka	Luondusuodjalanberráigeahčči, birasministeriija
Riipi Mika	Eanangoddehoavda, Lappi lihttu
Lohi Timo	Ovddidanhoavda, Davvi-Sámi guovlogoddi
Paltto Heikki	I várreságadoalli, sámediggi
Feodoroff Veikko	Nuortalaččaid luohttámušolmmoš, nuortalaččaid siidačoahkkin

Norga:

Fredrik Birkheim Arnesen	Allahoavda, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Eirik Vårdal Kvalheim	Boarrásit ráđđeaddi, johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija
Jarle Jarleson Vaage	Ovttadaga hoavda, Norgga ruovderáttvirgelágádus
Ingvild Aleksandersen	Finnmarkku fylkkamánni
Eirik Selmer	Boarrásit ráđđeaddi, Finnmarkku leana gieldaovttastupmi

Čoahkkima beavdegirji

Suoma ja Norgga stáhta johtalusáššiid ovddasvástideaddji ministeriijaid ja virgelágadusaid ovddasteaddjit ja álgoálbmot sápmelaččaid ovddasteaddjit deaivvadedje Helssegis miessemánu 30 beaivve 2018 álggahit barggu ollawuhttit árktalaš ruovderáti (ruovdegeainnu) suomelaš-norgalaš oktasaš bargjoavkku bargogohččosa.

Bargjoavkku bargogohčusin lea joatkit dárkilit čielggadeami gokko árktalaš ruovderátti manná Roavenjárggas Girkonjárgii ja válmmaštallat evttohusa, mii vuodđuduvvá dutkamuššii, proševtta čuovvovaš muttuin. Dán barggu vuodđun lea ovddit čielggadeapmi árktalaš ruovderáti, mii almmustuhttojuvvui njukčámánu 9 beaivve 2018.

Čoahkkin lei oktasaš bargjoavkku vuosttaš čoahkkin. Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija fuolahii čoahkkimii bovdemis ja doaimmai ságadoallin.

Ságastallama bohtosat mánggain áššelisttu áššiin leat sierranastojuvvon vulobeallái.

1. Čoahkkima rahpan

Čoahkkima rabai ságadoalli Sabina Lindström ja sávai oasseváldiide buresbohtima ja celkkii rahpansániid.

2. Ovdanbuktimat

Bargjoavkku lahtut muitaledje iežaset birra.

3. Áššelisttu dohkkeheapmi

Čoahkkima áššelistu dohkkehuvvui.

4. Čanusjoavkkuid ovddastus ja oassálastin proseassas

Gávnnahuvvui, ahte čanusjoavkkuid gullan lea hui dehálaš, earenoamážit čielggadettiin fidnu birasváikkuhusaid.

Mearriduvvui, ahte Bálgesiid ovddastusa ovddasteaddjit galggašedje lasihuvvot bargojovkui. Giddejuvvui fuomášupmi sámegillii dulkoma dehálašvuhtii čoahkkimiin.

5. Stivrenjoavkku rolla

Gávnnahuvvui, ahte stivrenjoavkku rolla vuollebargjoavkkuide lea stivrejeaddji ja čohkkejeaddji.

6. Bargojoavkku ulbmil ja barggut

Gávnnahuvvui, ahte bargojovkui lea addojuvvon politihkalaš bargu válmmaštallat evttohusa árktalaš ruovderáttfidnu joatkkadoaibmabidjun ja áigedávvalin. Dasa lassin gávnnahuvvui, ahte fidnu váikkuhusat lundui ja álgoálbmot sápmelaččaide galget čielggaduvvot hui fuolalaččat.

Gávnnahuvvui, ahte fidnu sosio-ekonomalaš oaidninvuogit ja váikkuhusat galget árvvoštallojuvot guvllolaš, álbmotlaš, eurohpaláš ja globála dásiin. Earenoamáš fuomášupmi galggašii giddejuvot Sámi (Lappi) guvllolaš eanageavahusa plánenbargui ja osolaččaid gaskavuođa ságastallamii. Gávnnahuvvui, ahte eananeaiggádiid ovdamunit váldojuvvojit vuhtii eanangoddeláva dásis.

Ságastallojuvui maid sáhttago fidnu ollašuhttojuvot ja ruhtaduvvot, ja dat leat luondduváikkuhusaid ja álgoálbmotváikkuhusaid lassin fidnu čoavddagažaldagat. Gávnnahuvvui, ahte bargu galggašii doallat sisttis maid fidnu posiitiiva váikkuhusaid čilgema guovlluguovdasaš dásis. Gávnnahuvvui maid, ahte dán barggus dárbbášuvvo jáhkehahttivuođa mielde konsultafitnodagaid veahkki.

Jurdda lasihit nolla-molssaeavttu (dahjege molssaeaktu, mas ruovderátti ii huksejuvvo) čielggadeami oaččui viiddes guottáhusa bargojovkku lahtuid gaskkas.

7. Bargojoavkku áigedávval ja doaibmaplána

Dát áššelisttu čuokkis giedahallojuvui oktanaga čuovvovaš áššelisttu čuoggá nummár 8 oktavuodas.

8. Bargojoavkku ortniiduvvan ja vuollejoavkkut

Mearriduvvui, ahte bargan vuollebargojoavkkuin, mat vuojulduvvet sierra fáttáide, livččii geavatlaš. Vuollebargojoavkkut raporterejit ovdáneamisteaset olles jovkui, vai jurddabohtosat sáhttet ráhkaduvvot. Evttohusvonn váldofáttát vuollebargojoavkkuide gávnnahuvvojedje doarvái buorrin.

Mearriduvvui, ahte Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija jođihivččii vuollejoavkku 1 "Ruhtadeapmi". Gávnnahuvvui, ahte luonddu- ja álgoálbmotváikkuhusaid lassin gažaldat ruhtadeamis lea leamaš ságastallama váibmosis Suomas ja leage leamaš veaháš ságastallan das, makkár sierralágán ruhtadanvejolašvuođat livčče gávdnomis dákkár fidnui.

Čoahkkimis lei unnánaš ságastallan ásialaš investerejeddjiid ja EU:a rollas fidnus. Gávnnahuvvui, ahte fidnu ná áramuttos virggálaš ságastallamat ásialaččaiguin eai leat vel ávkálaččat, vaikko vel ásialaččat leatge čájehan veaháš beroštumi fidnui. Fuomášuvvui goitge, ahte EU-ruhtadeamis lea dehálaš rolla fidnu ruhtadeamis. Váldojuvvui vuhtii EU komisšuvnna muhtin lahtuid oassálastimii fárrui váldin, vaikko vel fidnu dán muttos guovddážis galggašedje leat guovddáš čanusjoavkkut.

Dasa lassin mearriduvvui, ahte Ruhtadeapmi-vuollebargojoavku válddášii iežas čielggadeami vuollásažžan maidái fidnu posiitiiva váikkuhusaid, earenoamážit guvllolaš dásis.

Mearriduvvui, ahte Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš ovttas sápmelaš ja norgalaš ovddasteddjiiguin barget vuollebargojoavkkus 2 "Váikkuhusat lundui ja álgoálbmogii".

Bargojoavkku jodiheapmi addojuvvui Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáži, daningo birasváikkuhusat leat lagas gaskavuodas guvllolaš bargui.

Mearriduvvui, ahte Suoma johtalusvirgelágádus váldá badjelasas vuollebargojoavkku 3 "Lobit ja plánen" jodiheami. Mearriduvvui, ahte maiddá Lappi lihttu, Lappi ealáhus-, johtalus- ja birasguovddáš ja Suoma birasministeriija servet vuollebargojoavkui.

Šihttojuvvui jurddaboadus golmma vuollebargojoavkku fáttás ja váldoáššálaš doaibmagovain, ja dat livččii govviduvvon čuovvovaččat:

- 1) **Ruhtadepmi:** čielggadit vejolaš ruhtadanvugiid ja ruhtadanvuogádaga. Čielggadit posiitiiva váikkuhusaid guvllolaš dásis.
- 2) **Váikkuhusat lundui ja álgoálbmogii:** čielggadit ja árvoštallat váikkuhusaid lundui ja álgoálbmogii.
- 3) **Lobit ja plánen:** čielggadit gáibiduvvon lobiid. Čielggadit plánengáibádusaid.

Mearriduvvui, ahte vuollebargojoavkku lahtuid nammadeapmi ja earenoamáš bargguid čielggasmahttin dahkkojuvvo guovtti vahku siste organisašuvnna gaskavuodas. Dasa lassin mearriduvvui, ahte čállojuvvon raporta vuollebargojoavkkuin ráhkaduvvo, vai sáhttá sihkarastojuvvot, ahte joavkkut eai bargga badjálaga barggu.

Dasa lassin mearriduvvui, ahte bargojoavku galggašii cegget čállingotti bearráigeahččat ja čuovvut vuollebargojoavkkuid barggu. Čállingotti loahpalaš čoakkádus mearriduvvo maŋjel.

9. Vejolaš lasáhusat áššelistui

Mearriduvvui, ahte bargojoavkku bargogiellan čoakkámiin boahdá leat engelasgiella. Loahpparaporta ja buot čoahkkinmateriálat čállojuvvojit engelasgillii ja jorgaluvvojit ovtta sámegillii.

Ságastallojuvvui oanehaččat maid čielggadanbarggu ja raportta ruhtadeamis. Gávnnahuvvui Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriija ruhtadeapmi. Goitge, norgalaččat galggašedje ráhkkaniid máksit sin oasi goluin, daningo suomelaš resurssat leat rájálaččat gokxat goluid, mat dáhpáhuvvet stáhta rájiid olggobealde.

10. Čuovvovaš čoahkkimat

Čuovvovaš čoahkkin (2 čoahkkin) evttohuvvui dollojuvvo vahku 35, borgemánu loahpas. Sohppojuvvui, ahte čoahkkin dollojuvvo Davvi-Suomas. Dárkilis áigi sohppojuvvo maŋjel.

Mearriduvvui, ahte Suoma johtalus- ja kommunikašuvdnaministeriijas lea ovddasvástádus ordnedemiin čuovvovaš čoahkkimiid várás norgalaš ovddasteddjiid doarjagiin. Čuovvovaš čoahkkimiid áigemuttut sohppojuvvojit maŋjel. Dasa lassin dohkkehuvvui vejolašvuohta oassálastit skype-oktavuođain.

Gávnnahuvvui, ahte vuollebargojoavkkut galggašedje álggahit bargguset geasi áigge ja dahkat muhtinlágán vuosttaš hápmosa borgemánu čuovvovaš čoahkkima vuodđun. Dasa lassin geahčastat guvllolaš barggus lea dárbbášlaš gieđahallojuvvo čuovvovaš čoahkkimis.